

Financiering collectieve warmte: Staatssteun & DAEB

20 januari 2026

Welkom en praktische zaken

Even voorstellen

- Yvonne Hofman – NPLW
- Caspar Boendermaker – BNG
- Sammie Elbertsen – AKD
- Monique Hümmels – Gemeente Tilburg

Praktisch

- Webinar wordt opgenomen
- Slides en PPT komen op websites NPLW, BNG en AKD
- Vragen in de Q&A

Introductie

- WCW is aangenomen: gaat naar verwachting in per 1/1/2027
- Gemeenten zetten stappen richting deelname warmtebedrijf, aanwijzing warmtekavels en aanwijzen warmtebedrijf
 - bedrijven met een publiek meerderheidsbelang en warmtegemeenschappen
- Verschillende vormen van financiering van gemeente aan warmtebedrijf:
 - Eigen vermogen
 - Vreemd vermogen
 - Garantie
 - Subsidie
- Hoe ga je als gemeente om met staatssteun? Welke vragen leven er?

Agenda

1. BNG en AKD: Staatssteun en garantstelling
2. Gemeente Tilburg: DAEB aanwijzing
3. Vragen

Aanleiding en vraagstelling memo

Initiatief tot oprichting publieke warmtebedrijven, die hebben financieringsbehoefte

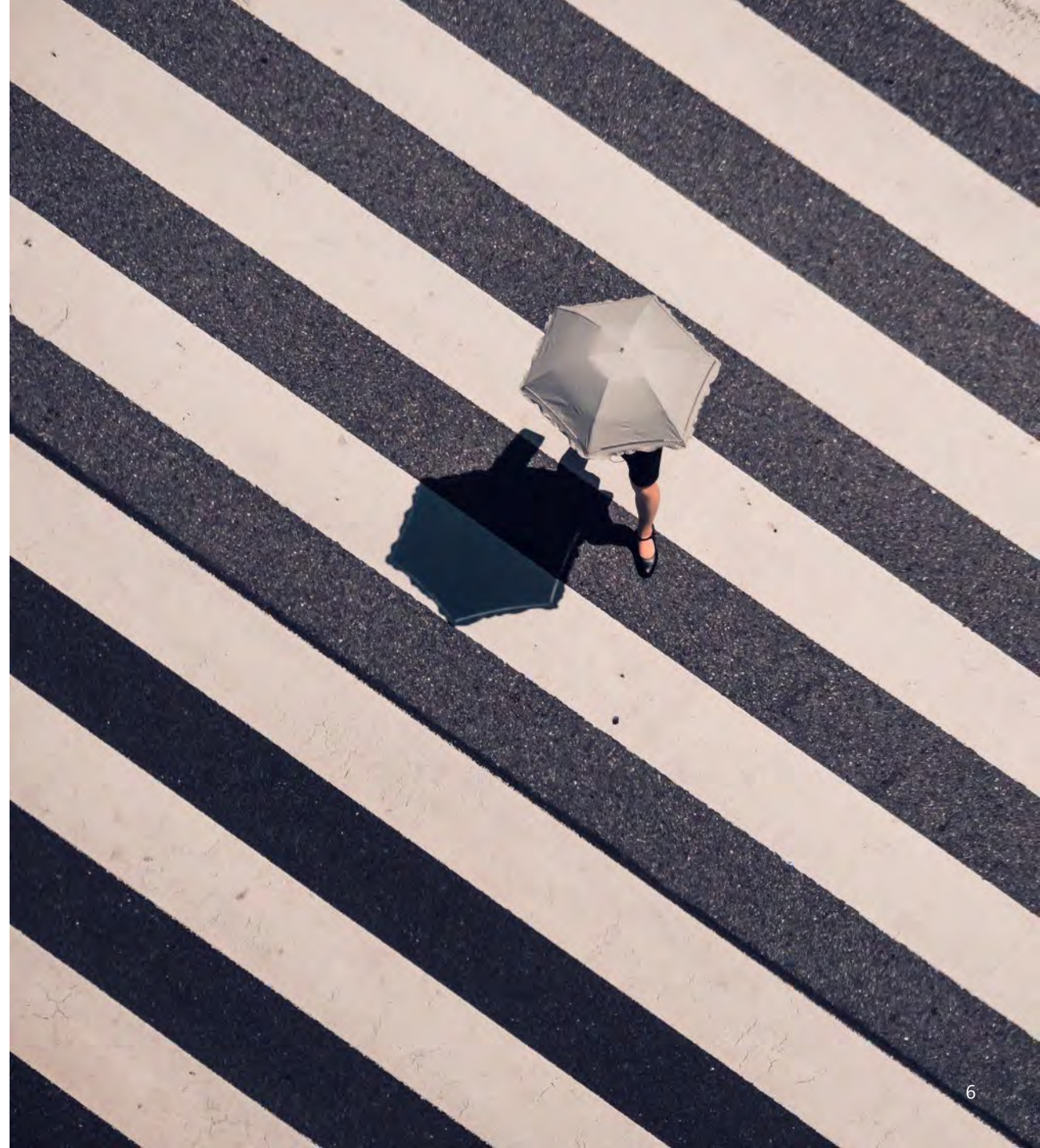
Kredietverstrekking BNG en garantstelling overheden: staatssteun?

- Internationaal veelal financiering warmtenetten onder garantie van overheden
- Voordeel: 30 jarige leningen en lagere rente lagere kosten voor afnemers van warmte

Hoofdvragen:

- Kunnen overheden realisatie en beheer van collectieve warmtevoorzieningen aanwijzen als DAEB?
- Wat zijn de belangrijkste kaders voor die DAEB compensatie, meer specifiek in de vorm van garanties?

Overheidsgaranties en staatssteun

1. Collectieve warmte als DAEB

Wat is een DAEB?

- Diensten die een algemeen belang dienen...;
- en die de markt zonder overheidsoptreden niet- of niet onder de gewenste voorwaarden zou verrichten ('marktfalen').

Overheden hebben ruime beoordelingsmarge bij omschrijven DAEB

MvT Wet collectieve warmte: Levering van warmte d.m.v. collectieve warmtevoorziening is een DAEB;

- Algemeen belang: bevordering warmtetransitie waarbij duurzaamheid en leveringszekerheid tegen maatschappelijk aanvaardbare voorwaarden geborgd is;
- Marktfalen: natuurlijk monopolie, risico voor gebieden met lichtere aansluitingsdichtheid, kleinverbruikers, bestaande bouw en cherrypicking.

Conclusie: beheer collectieve warmtevoorziening kwalificeert als DAEB

2. Compensatie voor DAEB

Routes voor aanwijzing DAEB:

- Altmark-arrest HvJEU (C-280/00);
- DAEB-Vrijstellingsbesluit Europese Commissie (2025/2630);
- DAEB De-minimisverordening Europese Commissie (2023/2832).

Memo richt zich op DAEB-Vrijstellingsbesluit

Belangrijkste kaders DAEB-Vrijstellingsbesluit:

- Maximaal gemiddeld compensatiebedrag van EUR 20 miljoen over de looptijd van de DAEB;
- Maximale looptijd DAEB van 10 jaar, tenzij langere looptijd gerechtvaardigd is wegens afschrijving van aanzienlijke investeringen;
- Compensatiemechanisme en parameters voor berekening, monitoring en herziening moeten vooraf bepaald;
- Aanwijzingsbesluit waarbij de onderneming met de DAEB wordt belast;
- Regelmatig (minstens per vijf jaar) controleren op overcompensatie.

3. Overheidsgaranties en staatssteun

Overheidsgarantie t.b.v. warmtebedrijf: staatssteun?

Garantiemededeling Europese Commissie: bedoeld om staatssteun op voorhand te kunnen uitsluiten.

- Kredietnemer is niet in financiële moeilijkheden;
- Omvang garantie moet goed meetbaar zijn;
- 80%-plafond: garantie mag niet meer dan 80% van uitstaand bedrag dekken;
- Er moet een marktconforme prijs betaald worden.

Afwijking van 80%-plafond leidt niet automatisch tot staatssteun

Berekening steunbedrag bij overheidsgarantie:

- Uitgangspunt: verschil tussen marktconforme premie en daadwerkelijke premie;
- Anders: verschil tussen marktrente zonder garantie en rente met behulp van garantie;
- Anders: verschil tussen referentiepercentage berekend a.d.h.v. Mededeling Referentiepercentages van EC en de daadwerkelijke rente.

DAEB Warmtebedrijf Tilburg

- Gemeente Tilburg heeft een Warmtebedrijf opgericht waarvan zij 100% aandeelhouder is
- Financiering van het Warmtebedrijf door gemeente Tilburg gebeurt nu door middel van agiostortingen
- Inmiddels zijn er twee DAEB-aanwijzingsbesluiten genomen:
 - DAEB-aanwijzingsbesluit Warmtebedrijf Tilburg Zuid (Gemeentebblad 9 juli 2025, nr. 298311)
 - DAEB-aanwijzingsbesluit Warmtebedrijf Tilburg Kenniskwartier (Gemeentebblad 6 november 2025, nr. 477162)

Aandachtspunten (1)

- Zorg dat staatssteunspecialisten op tijd worden aangehaakt
- Wel of geen staatssteun – AGV / DAEB / melden ⇒ DAEB in lijn met MvT
- Reikwijdte DAEB – tweetal afwegingen
 - Op activiteitenniveau ⇒ ontwerp-ontwikkeling-realisatie-exploitatie (geen splitsing van activiteiten)
 - Per deelgebied of voor de gehele gemeente
- Looptijd DAEB afweging 30/40 jaar in plaats van 10 jaar
- Marktfalen

Aandachtspunten (2)

- Financiële inbreng nu-toekomst $\Rightarrow$ bedrag opnemen in DAEB?
- Kapitaalverstrekking gefaseerd op basis van liquiditeitsbehoefte warmtebedrijf
- Redelijke winst
 - Rendement op kapitaal niet hoger dan relevante swaprente met een opslag van 100 basispunten (=1 procentpunt)
 - Kosten gaan voor de baat uit, eerste jaren alleen kosten en geen opbrengsten
- Jaarlijks financiële verantwoording vanuit de verbonden partij (het warmtebedrijf)
- Centraal register DAEB per 1 januari 2028
- Bewaartermijn

Vervolg vragen

- De WCW kwalificeert levering van warmte d.m.v. collectieve warmtevoorziening al als een DAEB. Kan er een nationale DAEB aanwijzing komen zodat niet iedere individuele gemeente dit voor iedere kavel afzonderlijk moet doen?
- Kunnen we standaard formats opstellen voor DAEB aanwijzingsbesluiten?
- Hoe moet een gemeente het jaarlijkse steunbedrag uitrekenen voor een DAEB? Oftewel wat zijn benchmark/ marktconforme tarieven? Kunnen we standaard berekeningen voor steun opstellen?
- Hoe verhoudt de gemeentelijke DAEB aanwijzing zich tot steunkaders van garantieregeling en WIS (AGVV). Kan dit allemaal onder het DAEB framework? Dat zou financiering vereenvoudigen.> Overleg met het rijk.

Dank voor jullie aandacht

Yvonne Hofman – NPLW - yvonne.hofman@nplw.nl

Sammie Elbertsen – AKD - selbertsen@akd.nl

Caspar Boendermaker – BNG - caspar.boendermaker@bngbank.nl

Monique Hümmels – Gemeente Tilburg - <monique.hummels@tilburg.nl

Meer informatie:

[BNG | Bank van meerwaarde - Warmte, staatssteun en DAEB: juridische handvatten voor gemeenten](#)

[AKD - Warmte, staatssteun & DAEB: praktische handvatten voor gemeenten](#)

[Geoorloofd verstrekken van staatssteun | NPLW](#)